

សៀវភៅដានីយ៍លៃ - លខេមួយរយហុកសិបបួន

សារៈសំខាន់ខាងទំនាយនៃ ដានីយ៍លៃ ១១៖

ការបរិកបង្ហាញនូវផលប៉ះពាល់ខាងបុរេគតិសាស្ត្រ និងអនាគត

Jeff Pippenger

2024-03-28

នៅក្នុងខនីបបុរាមួយនៃ ដានីយ៍លៃ ជំពូកដប់មួយ ការយកឈ្នះយូដា និងក្រុងយូសាឡីមដោយ ប៉ុមបេ នៅឆ្នាំ 63 មុន គ.ស. គួរឲ្យមានបង្ហាញឡើង។ វាគឺជាឧទាហរណ៍ដ៏អាក្រក់នៃអំពើហិង្សាដែលបានបង្កឡើងដោយសហគមន៍ម្នាក់ទៅលើសហគមន៍ម្នាក់ទៀត។ ក្នុងការបំពេញខនីយ៍លៃជំពូកដប់មួយនេះ បុរេគតិសាស្ត្រដែលពាក់ព័ន្ធនឹងខនីយ៍លៃនេះ គឺជាអត្ថបទស្នាមដ៏សំខាន់មួយដែលកំពុងកើតមាននៅពេលក្រុងនោះត្រូវបានដណ្តើមយក ដូចនេះហើយបានកំណត់អត្ថបទស្នាមដ៏សំខាន់មួយនៃការកើតឡើងនៃសង្គ្រាមស៊ីវិលសហគមន៍ម្នាក់ទៅលើសហគមន៍ម្នាក់ទៀត។ ដល់ឥឡូវនេះកំពុងកើតមាននៅសហគមន៍ម្នាក់ទៀត។ មិនថាមានការបញ្ចប់បុរាណសាស្ត្រកើតឡើងហើយឬមិនទាន់ក៏ដោយ ឥឡូវនេះមានមនុស្សស្រីក្រុមកំពុងតែប្រយុទ្ធនឹងមុខងាររបស់គេ។ នៅពេល ប៉ុមបេ យកឈ្នះក្រុងយូសាឡីម នោះបានបញ្ជាក់ថា ក្រុងយូសាឡីមនឹងនៅសេសសល់ដោយអំណាចរបស់រូបគេ។ រហូតដល់គួរឲ្យមានបំផុតនៅឆ្នាំ 70 គ.ស. ដូចនេះវាបានក្លាយជាជំនួញដ៏អាក្រក់នៃអំពើហិង្សាដែលបានបង្កឡើងដោយសហគមន៍ម្នាក់ទៅលើសហគមន៍ម្នាក់ទៀត។

ប៉ុមបេ គឺជាអំណាចរ៉ូមទីមួយក្នុងចំណោមអំណាចរ៉ូមទាំងបួន ដែលគួរឲ្យមានកំណត់អត្ថបទស្នាមដ៏សំខាន់មួយនៃក្នុងបទគម្ពីរនេះ។ ម៉ាក អាន់តូនី ដែលជាជនរ៉ូមមុនគេ ក៏គួរឲ្យមានកំណត់អត្ថបទស្នាមដ៏សំខាន់មួយដែរ។ ប៉ុន្តែក្នុងចំណោមអំណាចទាំងបួនដែលគួរឲ្យមានកំណត់ថាជាមេដឹកនាំរ៉ូម អាន់តូនីគឺជាអ្នកដឹកនាំរ៉ូមដែលបានបោះបង្គោល ហើយបានបង្កើតសម្ព័ន្ធភាពជាមួយអហេស៊ីបបុរាណនិងរ៉ូម។ ប៉ុមបេ យូលីយុស សេសារ អូហ្គុស្តុស សេសារ និងទីបរីយុស សេសារ គឺជាជនរ៉ូមទាំងបួននាក់ ដែលគួរឲ្យមានបុរេបុរាណសាស្ត្រនយោបាយ ដើម្បីកំណត់ឱ្យបានច្បាស់នូវទាំងបួននៃស្ថានភាពសាធារណរដ្ឋរបស់ស្រុកលោកយើង។

ប៉ុមបេ ដែលគឺជាអំណាចរ៉ូមដែលបានស្ថាបនាសហគមន៍ម្នាក់ទៀត ក្នុងជំនាន់ឆ្នាំ 1863 ក៏បង្ហាញផងដែរអំពីជំនាន់ចុងក្រោយ និង «សង្គ្រាមស៊ីវិល» បច្ចុប្បន្ននេះ ដែលឥឡូវនេះកំពុងប្រព្រឹត្តទៅ។ យូលីយុស សេសារ គឺជាអំណាចរ៉ូមដ៏សំខាន់មួយ នៅពេលសហគមន៍ម្នាក់ទៀតត្រូវបានបង្កើតឡើងយ៉ាងរឹងមាំជាបុរេសេណាមុខលើសបណ្តាបុរេសេនាទាំងឡាយ ប៉ុន្តែត្រូវបានផ្តើមឡើងនៅឆ្នាំ 1913 នៅពេលអធិបតីយ៍ភាពនៃប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ គួរឲ្យមានបុរេបុរាណសាស្ត្រនយោបាយនៃការសកលនិយម ហើយក៏ចូលរួមការសម្របសម្រួលភាពសកលលោកក៏ដោយ។ សេសារ អូហ្គុស្តុស គឺជាអំណាចរ៉ូមដ៏សំខាន់មួយនៃស៊ីវិលរ៉ូមក្នុងសង្គ្រាមលោកទាំងពីរលើកដំបូង នៅពេលដែល ទោះបីមានការបង្កាច់ឈាមក៏ដោយ សហគមន៍ម្នាក់ទៀតបានក្លាយជាជំនួញនៃការប្រយុទ្ធនឹងសកលលោក។ បន្ទាប់មក ក្នុងជំនាន់ចុងក្រោយ ទីបរីយុស សេសារ ដែលលុបបំបាត់សហគមន៍ម្នាក់ទៀត។

និងការឆ្លងព្រះគ្រីស្ទ តំណាងឲ្យរយៈពេលដែលជាសារៈសំខាន់មានចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងការបោះឆ្នោតជ្រើសរើស ចន អហ្វេ. កនេឌី ជាប្រធានាធិបតីកាតូលិកប្រដាប់ដំបូង ដូចនេះហើយកំណត់អត្តសញ្ញាណជំនាន់ដែលនឹងក្របចុះចំពោះរ៉ូម។

បញ្ហាទំនាយទាំងនេះដែលពាក់ព័ន្ធនឹងពុំប៉ះ គឺសំខាន់ ប៉ុន្តែតែលេននេះយើងកំពុងផ្តោតលើបុរេគុតិសាស្ត្រទំនាយដែលកើតមុនពុំប៉ះ និងខទីដប់ប្រាំមួយ ជាបុរេគុតិសាស្ត្រមួយដែលចាប់ផ្តើមនៅក្នុងពីរដំបូងនៃជំពូកនេះ ដោយកំណត់ឆ្នាំ 1989 ថាជាពេលវេលានៃបញ្ចប់ ហើយបន្ទាប់មកបញ្ជាក់អំពីប្រធានាធិបតីទីប្រាំមួយដែលមានទ្រព្យសម្បត្តិសម្បូរបែប ចាប់តាំងពី Reagan មក ដល់មានជំរុញក្នុងកាលនិយម ដូចដែល Trump មានសម្រេចបានយ៉ាងប្រាកដប្រជានោះ។

ត្រូវបានតំណាងជាគំរូដោយអ្នកគ្រប់គ្រងទីបួនបន្ទាប់ពីស្ទីវ ដល់មានឈ្មោះថា ស៊ីកសេ ស្តេចចេញផ្សាយសម្បូរបែប ដល់ក៏ត្រូវបានស្គាល់ថា អហាស្ទីវ ក្នុងរឿងនាងអេលីណូរ៉ា ដល់នោះ នៅក្នុងខាងនោះ ស្តេចបន្ទាប់ដែលមកក្រោយស៊ីកសេ គឺអាឡិចសង់ដ័រមហាវង នៅក្នុងខទីបី។ តាមបុរេគុតិសាស្ត្រ មានអ្នកគ្រប់គ្រងចំនួនប្រាំបីរវាងស៊ីកសេ និងអាឡិចសង់ដ័រមហាវង។ ចាប់ពីត្រូវ ដល់រដ្ឋាភិបាលពិភពលោកតម្លៃដល់ត្រូវបានតំណាងដោយអាឡិចសង់ដ័រមហាវង មានស្តេចចំនួនដប់ត្រូវបានតំណាង ដោយត្រូវជាអង្គគម្ពីរ និងអាឡិចសង់ដ័រជាអង្គចុងក្រោយ។

បន្ទាប់ទំនាយទាំងនោះបង្ហាញថា ស្តេចទាំងអស់នៃនៃដីនឹងប្រព្រឹត្តអំពើផិតក្នុងក្រុង មួយសម្រាប់ចេញបន្តចុងបញ្ចប់នៃលោកិយ ហើយស្តេចទាំងនោះត្រូវបានតំណាងថាជា «ស្តេចដប់» អាហាប់ ដល់ជាបុរេមុខនៃគ្រងដែលមានដប់ជួនកែ ហើយដែលមានរៀបការជាមួយយេស៊ូ តំណាងឲ្យការពិតថា ទោះបីស្តេចទាំងដប់ប្រព្រឹត្តអំពើផិតក្នុងក្រុងមួយសម្រាប់ចេញប្រាក់ដោយ ក៏មានស្តេចមួយអង្គជាស្តេចសំខាន់ដែលជាអង្គដំបូងបង្អស់អស់ធុរវិជ្ជាដូចនោះ។ លើកដំបូងដែលសម្តេចចេញបន្តត្រូវបានប្រទានបល្ល័ង្កនៃនៃដី ស្តេចសំខាន់នោះគឺកូលូរីស ស្តេចនៃនៃហ្សង់ (ហាវង) នៅឆ្នាំ 496 គ.ស. នេះស្របគ្នានឹងការដែលសម្តេចចេញបន្តត្រូវបានប្រទានដល់ប្រទេសហាវងថាជាបុគ្គលបងនៃព្រះវិហារកាតូលិក និងជាបុគ្គលបងនៃព្រះវិហារកាតូលិក។

កិច្ចការព្យាករណ៍ដែលហាវងមានសម្រេច ក្នុងការដាក់ទីក្រុងរ៉ូមឲ្យស្ថិតលើបល្ល័ង្កនៃពិភពអរិយធម៌ ជារូបគំរូនៃកិច្ចការព្យាករណ៍របស់សហរដ្ឋអាមេរិក។ ចាប់ផ្តើមនៃអាទិត្យនៃព្យាករណ៍ព្រះគម្ពីរ ចាប់ផ្តើមនៃសហរដ្ឋអាមេរិក ហើយបន្ទាប់មក ប្រជាជាតិទាំងអស់នៃលើដីនៃដីក៏ផ្សព្វផ្សាយនោះ។ ខុសបែបនៃព្យាករណ៍មួយបន្ទាប់ពីមួយទៀត បញ្ជាក់ថា ស្តេចសំខាន់ជាងគេក្នុងចំណោមស្តេចទាំងដប់ គឺស្តេចទីមួយ និងជាស្តេចឈានមុខគេ ដល់ប្រព្រឹត្តអំពើផិតក្នុងក្រុងមួយនឹងប្រសិនអំពើហេតុនៅចុងចុងក្រោយ នោះគឺសហរដ្ឋអាមេរិក។ ទោះបីនៅក្នុងខទីពីរ និងខទីបី មិនមានស្តេចណាត្រូវបានតំណាងឡើយ រវាងកុសត្រូវស៊ីកសេ

ដដែលជាសត្វចេតុអ្នកមានដំបូង និងអាឡិចសានដ័រ មហាវង ដដែលជាសត្វចេតុក្នុងក្រុម ដោយ ក៏ដោយ បុរេវត្ថុសិស្សស្រីកំណត់អត្តសញ្ញាណសត្វចេតុទាំងដប់។ លេខដប់តំណាងឲ្យការសាកល្បង ហើយវាក៏តំណាងឲ្យសហព័ន្ធជមួយផងដែរ។

តស៊ូតដដែលពិភពលោកកំពុងប្រឈមមុខនេះ គឺការបង្កើតឡើងនូវបុរេវត្ថុធម្មនុវត្តទាំងពិភពលោក ដដែលត្រូវបានតំណាងថាជាប្រជាជនមូលដ្ឋាននៃសហគមន៍។ តស៊ូតនេះចាប់ផ្តើមនូវសហវដ្តប្រជាជន។ ដោយចាប់ផ្តើមនូវអាទិភាពដដែលនឹងមកដល់ក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ ហើយបញ្ចប់នូវពេលដដែលគ្រប់ជាតិសាសន៍ទាំងអស់លើផែនដីនឹងត្រូវគ្រប់គ្រង។ ព្រះយស្ទ៊ែតងតែប៉ុណ្ណោះបញ្ចប់នូវវត្ថុធម្មនុវត្តដោយការចាប់ផ្តើមរបស់វា ដូចនេះ ទោះបីជាមានសត្វចេតុមួយត្រូវបានរាយនាមនូវចេតុនេះសត្វចេតុអ្នកមាន និងអាឡិចសានដ័រ ក្នុងខនីវី និងទីបីដោយ ក៏បុរេវត្ថុសិស្សស្រីកំណត់សម្គាល់ដំណើរការនៃការសាកល្បងមួយ ដដែលចាប់ផ្តើមជាមួយបុរាណវិទ្យាគឺដដែលមានទុរយសម្បត្តិច្បាស់លាស់ ដដែលជាអ្នកមានដោយសារការខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងអាជីវកម្មរបស់គាត់ មិនមែនដោយ សារគាត់បង្កើតទុរយសម្បត្តិតាមរយៈការចូលរួមក្នុងបុរេវត្ថុធម្មនុវត្តដោយដដែលពុករលួយ នេះទេ។

ឈ្មោះ «America» មានបុរេវត្ថុមកពីទម្រង់ឡាតាំងនៃឈ្មោះ «Amerigo» ដដែលមកពីអ្នករុករកអ៊ីតាលី Amerigo Vespucci ជាអ្នករុករក និងជានិរុក្ខមនាគ ដដែលបានជ្រើសរើសឈ្មោះនេះលើកទៅកាន់ពិភពលោកថ្មី ក្នុងចុងសតវត្សទី១៥ និងដើមសតវត្សទី១៦។ ជាទូទៅ ការរុករករបស់ Vespucci អាចប្រើវត្ថុទៅបាន ដោយសារការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និងការវិនិយោគទុនពីអ្នកឧបត្ថម្ភ និងអ្នកអភិរក្សសុវណ្ណដន៍ ដដែលបានយើងឱកាសមានសក្តានុពលសម្រាប់ប្រាក់ចំណេញ ការពង្រីក និងកិត្តិយស ក្នុងការរុករកពិភពលោកថ្មី។ ឈ្មោះ «America» ជានិមិត្តសញ្ញានៃកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងដើម្បីបង្កើតប្រាក់ចំណេញ។

ព្រះយស្ទ៊ែតងតែប៉ុណ្ណោះបញ្ចប់នូវរឿងមួយ ដោយភ្ជាប់ជាមួយនឹងការចាប់ផ្តើម ហើយការចាប់ផ្តើមនៃសត្វចេតុទាំងដប់ ដដែលតំណាងឲ្យសុពលភាពដប់គ្រឿងមានសុន្ទរដ៏រស់រវើក-ព័រស ទៅកាន់រដ្ឋហាវ៉ាហ្វពិភពលោកតម្លៃដដែលត្រូវបានតំណាងដោយ អាឡិចសានដ័រ មហាវង គ្រប់គ្រង ចាប់ផ្តើមជាមួយសត្វចេតុអ្នកមាន ដដែលជាបុរាណវិទ្យានៃគ្រប់ដដែលត្រូវបានបង្ហាញជានិមិត្តរូបដោយហាវ៉ា និង អាហាប ដដែលនឹងក្លាយជាបុរាណវិទ្យាដដែលត្រូវបានតំណាងដោយ អាឡិចសានដ័រ មហាវង ផងដែរ នៅ ពេលដដែលពិភពលោកទាំងមូលត្រូវបានប្រឈមមុខនឹងសង្គ្រាមក៏ចុងដដែលពាក់ព័ន្ធនឹងអំណាច របស់សហរដ្ឋអាមេរិក ខណៈដដែលវាបង្កើតពិភពលោកទាំងមូលឲ្យក្លាយជាបង្កើតព្រះវិហារកាតូលិក បុរសនិប្រឹក្សាចេតុអ្នកមាន និងលក់បាន។

នគរទីប្រាំពីរ ក្នុងវិវរណៈ ជំពូកដប់ប្រាំពីរ គឺសត្វចេតុទាំងដប់ ហើយលក្ខខណៈពុទ្ធសាសនាមួយនៃសត្វចេតុទាំងដប់នេះ គឺថា ពួកគេមានសុច្ឆន្ទៈត្រឹមត្រូវ «រយៈពេលខ្លី» ប៉ុណ្ណោះ មុនពេលពួកគេព្រមព្រៀងប្រគល់នគរទីប្រាំពីររបស់ខ្លួនទៅឲ្យស៊ីតស្រីយានហែប៊ីឡាន

ដល់រួមជាប់គ្នាបានគ្រឹមត្រឹម «មួយម៉ោង» ប៉ុណ្ណោះ។
មូលហេតុតាមព្យាករណ៍ដល់ពួកគេទទួលយកក៏ចុះពីរមករៀងនោះ
គឺព្រោះពួកគេស្មើនឹងដោយសាររបស់ហាប៊ីឡូន។ តាមបុរេគុតិសាស្ត្រ អាឡិចសាន់ដ័រ មហាវង
គ្រប់គ្រងបានតាមរយៈពេលខ្លីប៉ុណ្ណោះ។
ដុបិតជីវិតរបស់គាត់បានបញ្ចប់យ៉ាងឆាប់រហ័សដូចនឹងការបង្កើតនគរបស់គាត់ដែរ
ព្រោះគាត់បានដឹកស្រាវរូកដល់សុលាប ដូចនេះហើយបានជានិមិត្តរូបនៃរយៈពេលខ្លី
និងភាពស្មើនឹងរបស់សត្វចង្វាក់ដប់នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ។ កាលណាអាឡិចសាន់ដ័រ
មហាវង ឈរឡើងក្នុងមាត់ គាត់ក៏គួរឲ្យបានបំបាក់
ហើយនគរបស់គាត់គួរឲ្យបានប្រគល់ទៅឲ្យខ្យល់ទាំងបួន
ដោយបង្ហាញអត្តសញ្ញាណនៃការតស៊ូបន្តបន្ទាប់
ដើម្បីសុខានគរមុនរបស់គាត់ឡើងវិញ។

រីឯខ្ញុំ ក្នុងឆន្ទៈទីមួយនៃវិវត្តន៍ ជនជាតិម៉ឺន ខ្ញុំបានឈរឡើង
ដើម្បីគាំទ្រនិងពង្រឹងទ្រង់។ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងបង្ហាញឱ្យអ្នកយើងស្រឡាតែម្នាក់
មើលចុះ និងមានសត្វចង្វាក់អង្គក្រឡា ក្បែរក្បែរនឹងស្រុកព្រៃស;
ហើយអង្គក្រឡានឹងមានទ្រព្យសម្បត្តិលើសជាងពួកគេទាំងអស់ឆ្ងាយណាស់;
ហើយដោយអំណាចរបស់អង្គ តាមរយៈទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អង្គ
នោះអង្គនឹងញុះញង់មនុស្សទាំងអស់ឲ្យឡើងទៅនឹងនគរក្រិក។
រួចនឹងមានសត្វចង្វាក់ខ្ពស់ពួកមួយអង្គ ក្បែរក្បែរនឹង
ដល់នឹងគ្រប់គ្រងដោយអំណាចធំ ហើយប្រព្រឹត្តតាមព្រះទ័យរបស់អង្គ។
ហើយនោះពេលដែលអង្គបានក្បែរក្បែរនឹង នគរបស់អង្គនឹងគួរបំបែក
ហើយនឹងគួរចែកទៅតាមខ្យល់ទាំងបួននៃមេឃ; មិនមែនដល់ពូជពង្សរបស់អង្គទេ
ហើយក៏មិនសូវតាមអំណាចគ្រប់គ្រងដល់អង្គបានគ្រប់គ្រងដែរ
ដុបិតនគរបស់អង្គនឹងគួរដកហូតទៅ សម្រាប់អ្នកដទៃ ក្បែរក្បែរពួកនោះ។ ដានីយ៉ែល
11:1-4។

នគរបស់អាឡិចសាន់ដ័របានបែកបាក់រលំយ៉ាងឆាប់រហ័សដូចដែលវាបានរួមបញ្ចូលគ្នាឡើង
មក ដុបិតវាគឺជាឧទ្យានចុងក្រោយ
ដល់នៃក្រុងនោះពាក្យទំនាយគួរឲ្យបានសម្គាល់ថាពុំពុំកើតឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័ស។

«គ្រាន់តែនៃអំពើអាក្រក់កំពុងរួមបញ្ចូលកម្ពស់របស់ខ្លួន
ហើយកំពុងបង្កបង្កើតគ្នា។ ពួកវាកំពុងពង្រឹងខ្លួនសម្រាប់វិបត្តិដ៏ធំបំផុតក្រោយ។
ការផ្តល់បុព្វសិទ្ធិដ៏ធំនានានឹងកើតឡើងក្នុងពិភពលោករបស់យើងក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ
៖ ហើយចលនាចុងក្រោយទាំងឡាយនឹងកើតឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័ស។» Testimonies,
volume 9, 11.

រទេនាទីប៊ិនសាសនាអ៊ីស្លាម គួរឲ្យបានបង្កើតឡើងលើក្នុងព្យាករណ៍នៃរទេនាទីមួយ
និងរទេនាទីពីរ។ ក្នុងរទេនាទីមួយ
មានរយៈពេលមួយដែលបានចាប់ផ្តើមពីការមកដល់របស់មហាម៉ាត់
ហើយបន្តរហូតដល់រយៈពេលបន្ទាប់ ដល់គួរឲ្យបានកំណត់ថាជា «បុរាណ»
ឬមួយរយហាសិបឆ្នាំ ដល់ក្នុងនោះសាសនាអ៊ីស្លាមនឹង «ផ្ទុះឡើងទុក្ខ»
ដល់កងទ័ពរបស់វ្វីម។ ចុងបញ្ចប់នៃព្យាករណ៍ពេលវេលាមួយរយហាសិបឆ្នាំនេះ
ក៏ជាសញ្ញាសម្គាល់ដ៏ណាស់គ្រាន់តែចាប់ផ្តើមព្យាករណ៍មួយរយក្រៅសិបមួយឆ្នាំ
និងដប់ប្រាំបួន ដល់ក្នុងនោះសាសនាអ៊ីស្លាមនៃរទេនាទីពីរ នឹងបន្តទៅមក «សម្រាប់»

កងទ័ពរបស់រ៉ូម។

ចុងទី ១១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ ២០០១

បានសម្ភាសន៍ការមកដល់នៃសម័យកាលដល់គ្រូរូបករណ៍ដោយ Mohammed
នៃទេនាទីមួយ ដល់រូបបញ្ចូលចុងទី ៧ ខែតុលា ឆ្នាំ ២០២៣
ជាសញ្ញាសម្ភាសន៍ការចាប់ផ្តើមនៃសម័យកាលដល់អ៊ីស្លាមនិង «ធុរចិញ្ចឹមរងទុក្ខ» ដល់
«កងទ័ពនរោត្តម» នៅក្នុង «ដនៃដឹងរឿង» តាមន័យអក្សរសាស្ត្របុរាណ
ដល់ជានិមិត្តរូបកំណត់ឱ្យសហរដ្ឋអាមេរិក ហើយចាប់តាំងពីចុងទី ៧ ខែតុលា ឆ្នាំ
២០២៣ មក ការវាយប្រហាររបស់អ៊ីស្លាមប្រឆាំងនឹងកងទ័ពនរោត្តម
កំពុងខិតជិតដល់ពីររយលើកហើយ នៅពេលសរសេរអត្ថបទនេះនៅចុងទី ១៧ ខែកុម្ភៈ
ឆ្នាំ ២០២៤។

នៅពេលចាប់ផ្តើមនៃអំណាចដល់កងទ័ពនរោត្តមនេះ ចូលជាធរមាន
សហរដ្ឋអាមេរិកគ្រូរូបករណ៍ «សម្ភាសន៍»
ក្នុងនាមជានគរទីប្រាំមួយនៃព្រះបន្ទូលទំនាយក្នុងព្រះគម្ពីរ
ដល់ស្របគ្នានឹងរយៈពេលបីរយក្នុងសិបមួយឆ្នាំ និងដប់ប្រាំចុង
នៃការវាយប្រហាររបស់អ៊ីស្លាម ដល់បានសម្ភាសន៍កងទ័ពចាស់របស់ក្រុងរ៉ូម
ខណៈសង្គ្រាមនៃដីបាង់ដេលីកទីបីរបស់ពួកគេកំពុងតែកាន់តែខ្លាំងឡើង។
នៅពេលមីកាអែលក្រោកឈរក្នុងកំណត់នៃការសាកល្បងរបស់មនុស្សជាតិក្នុងបិទបញ្ចប់
ហើយខ្យល់ទាំងបួនគ្រូរូបបានដោះលែងយ៉ាងពេញលេញក្នុងអំឡុងគ្រូរូបក្រោយទាំងប្រាំពីរ។

«ខ្ញុំបានឃើញថា សេចក្តីកំហឹងរបស់សាសន៍ទាំងឡាយ ព្រះពិរោធរបស់ព្រះជាម្ចាស់
និងពេលវេលាសម្រាប់ជំនុំជម្រះមនុស្សសាលា ជារឿងដាច់ដោយឡែកពីគ្នា
ហើយខុសប្លែកពីគ្នាយ៉ាងច្បាស់ ដោយមួយកើតឡើងតាមបន្ទាប់ពីមួយទៀត;
ខ្ញុំក៏បានឃើញផងដែរថា មីកាអែលមិនទាន់បានឃើញនូវឡើងនៃឡើងទេ
ហើយគ្រូរូបក្នុងមិនច្បាស់លាស់មានពីមុនមក
ក៏មិនទាន់បានចាប់ផ្តើមនូវឡើងនៃឡើងនេះ ឥឡូវនេះ
សាសន៍ទាំងឡាយកំពុងតែខឹងសម្បោរ ប៉ុន្តែ នៅពេលដែលព្រះមហាបូជាច្បាស់របស់យើង
បានបញ្ចប់កិច្ចការរបស់ទ្រង់នៅក្នុងទីបរិសុទ្ធជាហើយ ទ្រង់នឹងឈរឡើង
សុល្យោកពាក់សម្បូរក្នុងពាក់កណ្តាលនៃសតវត្ស ហើយបន្ទាប់មក
គ្រូរូបក្រោយទាំងប្រាំពីរចុងក្រោយនឹងគ្រូរូបក្រោយបាក់ចេញមក។»

«ខ្ញុំបានឃើញថា ទេវតាទាំងបួននឹងកាន់ទប់ខ្យល់ទាំងបួន
រហូតដល់កិច្ចការរបស់ព្រះយេស៊ូវនៅក្នុងទីបរិសុទ្ធបានសម្រេចរាល់
ហើយបន្ទាប់មកគ្រូរូបក្រោយទាំងប្រាំពីរនឹងមក»។ Early Writings, 36.

“ខ្យល់ទាំងបួន” គ្រូរូបករណ៍ស្តីអំពីកំណត់ថាជា “សេចក្តីសាហាវមួយ
ដល់កំពុងស្រងេរកក្រោយផុត ហើយនាំមកនូវសេចក្តីសុលាប
និងសេចក្តីរីករាយនៃតាមផ្លូវរបស់វា” ហើយវាគ្រូរូបករណ៍ដោះលែងយ៉ាងពេញលេញនៅពេល
ពេលវេលានៃការសាកល្បងក្នុងបិទបញ្ចប់។
វាគ្រូរូបករណ៍បង្ហាញថាគ្រូរូបករណ៍ដោះលែងនៅក្នុងទេនាទីពីរជា “ទេវតាទាំងបួន”
មិនមែនជាខ្យល់ទាំងបួនទេ។

ដោយមានព្រះបន្ទូលទៅកាន់ទេវតាទីប្រាំមួយ ដដែលកាន់គ្នាថា «ចូរលង់ទេវតាទាំងបួន
ដដែលគ្រូរមានចងទុកនូវទេវតាទាំងបួន គឺអីហ្សាតសេចញ្ចេ»។
ហើយទេវតាទាំងបួននោះក៏គ្រូរមានលង់ចេញ
ជាអ្នកដដែលបានគ្រូរម្យេងទុកសម្រាប់មួយម៉ោង មួយថ្ងៃ មួយខែ និងមួយឆ្នាំ
ដើម្បីសម្រាប់មនុស្សមួយភាគបី។ វិវរណៈ 9:14, 15។

“ខ្យល់បួន” ឬ “ទេវតាបួន” ទាំងពីរ សុទ្ធជាជាវិទ្យាសាស្ត្រសាសនាសុលាម
ដូចដែលបរិបទដដែលប្រើនិមិត្តរូបនោះមានកំណត់។
នូវពេលវេលាទាំងបួននេះមហាក្សត្ររូបមានលង់ចេញពីនគរបស់គាត់
ដដែលតំណាងឲ្យនគរទីប្រាំពីរ គឺជាមួយភាគបីនៃគរវិជ្ជនៃគររបស់នាគ សត្វ
និងពុទ្ធភាគីក្នុងកុលាយៈ “when he shall stand up, his kingdom shall be broken, and shall
be divided toward the four winds of heaven.”
នូវពេលវេលាសាកលបងរបស់មនុស្សជាតិបិទបញ្ចប់ ខ្យល់បួន ឬទេវតាបួន
នឹងគ្រូរមាននោះលង់ ហើយពួកវានឹងបំបែកនគរបស់គាត់ ពីព្រោះនគរបស់គាត់ “shall be
broken.” បន្ទាប់មក សត្វចេតាំងដប់នាក់នោះ នឹងដក្ខេបបំបែកគេ
គឺពាណិជ្ជករសកលនិយម នឹងឈរនៅឆ្ងាយ ហើយឡើយ និងស្រីកែវលកែទុកខ្មៅ។

ដូច្នេះ ម៉ូស៊ីចៈ សត្វចេតាំងឡាយមានបុរសមូលផ្តុំគ្នា
ហើយមានដើរឆ្ងល់កាត់ជាមួយគ្នា។ ពួកគេមានយើង
ហើយដូចនេះពួកគេក៏អស្ចារ្យចិត្ត ពួកគេមានកុត្តិភ័យនុដត់
ហើយប្រញាប់រត់ចេញទៅ។ សត្វកុត្តិភ័យខ្លាចបានចាប់កាន់ពួកគេនៅទីនោះ
ហើយការឈឺចាប់ ដូចជាសត្វមិនទាន់ដឹងកំពុងឈឺពោះសម្រាលកូន។
ទ្រង់បំបែកនាវាទាំងឡាយរបស់គីស៊ីស ដោយខ្យល់ប្រាំ។ ទំនុកតម្កក់ 48:4-7។

រចនាសម្ព័ន្ធជាដូចគ្នាដូចរបស់សត្វចេតាំងដប់ គ្រូរមានបំបែកដោយ «ខ្យល់ខាងកើត»
នៃសាសនាអីស្លាម។

អ្នកចង់ទុករបស់អ្នកមាននាំអ្នកចូលទៅក្នុងទីកន្លែងជុំវិញ;
ខ្យល់ពីទិសកើតមានបំបែកអ្នកនៃកណ្តាលសមុទ្រ។ ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់អ្នក
និងទំនិញសម្រាប់ជួញដូររបស់អ្នក ពាណិជ្ជកម្មរបស់អ្នក នារីរបស់អ្នក
និងអ្នកបរិក្ខេបរបស់អ្នក អ្នកជួសជុលកំប៉ាល់របស់អ្នក
និងពួកអ្នកបុរកបរបរជួញដូរទំនិញរបស់អ្នក
ព្រមទាំងបុរសសង្គ្រាមទាំងអស់របស់អ្នក ដដែលនៅក្នុងអ្នក
និងកុមារប្រាំមួយរបស់អ្នក ដដែលនៅកណ្តាលអ្នក
នឹងផ្តាច់ចូលទៅក្នុងកណ្តាលសមុទ្រ នៅចុងនៃសែចកុដិវិសាលរបស់អ្នក។
អសេគោល 27:26, 27។

«ខ្យល់ពីទិសខាងកើត» របស់សាសនាអីស្លាម បំបែកអាណាចក្ររបស់សត្វចេតាំងដប់
នៅក្នុង «ចុងនៃសែចកុដិវិសាលរបស់ពួកគេ»
ដូចដែលគ្រូរមានតំណាងដោយអាណាចក្ររបស់អាឡិចសាន់ដ័រ មហាក្សត្រ ដ៏អស្ចារ្យ
គ្រូរមាន «បំបែក» ហើយប្រគល់ទៅឲ្យខ្យល់ទាំងបួន។
បុរសកុត្តិភាសាស្ត្រជាច្រើនដដែលបានកើតឡើងនៅក្នុង ដានីយ៉ែល ជំពូក ១១
នឹងគ្រូរមានកើតឡើងមុតងទៀត ខណៈដែលជំពូក ១១
ឈានទៅដល់ការសម្រេចបំពេញចុងក្រោយរបស់វា។ ការកំណត់ថា
កើតឡើងដដែលក្នុងកុត្តិភាសាស្ត្រទាំងនោះយ៉ាងគ្រឹមគ្រូរនៅទីណា គឺជាកិច្ចការពុទ្ធភាគីរាប

សំអុនកទាំងឡាយដដែលគួរឲ្យមានហេតុផលជាសិស្សសន្តិព្រះយាករណ៍។
ខ្លាំងបំផុតក្នុងក្រុមនេះ ដោយឡែក ជំពូក ១១
បញ្ចប់នូវពេលវេលាបិទសម័យសាកលបង្កប់នូវសុភមង្គល នៅពេល មីកែល ឈាឡង់
នូវពេលវេលាអាណាចក្ររបស់អាឡិចសាន់ដ័រ មហាក្សត្រ ដ៏អស្ចារ្យ
គួរឲ្យមានបង្អែកក្នុងក្រុមនេះ ខ្លាំងបំផុតក្នុងក្រុមនេះ ខ្លាំងបំផុតក្នុងក្រុមនេះ
ហើយបញ្ចប់ជាប់ បុរេវត្ថុសាស្ត្រព្រះយាករណ៍បន្តទៅជាប់ពីខ្លឹមសារនៃ
គួរឲ្យមានចាត់ទុកជាបន្តទៅជាប់ព្រះយាករណ៍ថ្មីមួយ។

ខ្លឹមសាររហូតដល់ខ្លឹមសារបំផុត កំណត់អត្តសញ្ញាណបុរេវត្ថុសាស្ត្រពីឆ្នាំ 538
រហូតដល់ចុងបំផុតនៃអត្ថបទនេះ ខ្លឹមសារដល់ខ្លឹមសារបន្ត តំណាងឲ្យបុរេវត្ថុសាស្ត្រនៃរយៈពេលមួយពាន់ពីររយហុកសិបឆ្នាំនៃការគ្រប់គ្រងរបស់សម្តេចហ្វែប
ដដែលបានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 538
ហើយបានបញ្ចប់នៅពេលវេលានៃចុងបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំ 1798។ ខ្លឹមសារ
កំណត់អត្តសញ្ញាណបុរេវត្ថុសាស្ត្រនៃជំនាញជាមុននៃខ្លឹមសារស៊ែប នៅពេលដែលអំណាចសម្តេចហ្វែបបានបោះសម្តីអាស្រ័យសហភាពសូវៀតនៅពេលវេលានៃចុងបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំ 1989។ ខ្លឹមសារ និងខ្លឹមសារពីរ
កំណត់អត្តសញ្ញាណសង្គមបុរេវត្ថុសាស្ត្រនៃសង្គមបុរេវត្ថុសាស្ត្រនៃ ដល់ពូជនិង
និងស្រីនិងឈ្មោះ ប៉ុន្តែក្នុងក្រុមនេះ ខ្លឹមសារនេះរបស់ពូជនិង និងស្រីគ្រប់គ្រង
"សម្រាប់មិននឹង" និង "ការដួលរលំរបស់ Chosroes" ដដែលជា
"កូនស្រីដែលបានបើកអំណាចគ្នាមានហត្ថ" ដដែល
ដដែលបានដោះលែងសាសនាអ៊ីស្លាមនៅក្នុងបុរេវត្ថុសាស្ត្រនៃបុរេវត្ថុសាស្ត្រមួយ។

បន្តទៅពីជ័យជម្នះរយៈពេលខ្លីរបស់ Putin សហរដ្ឋអាមេរិក
នៃក្នុងខ្លឹមសារបីដល់ដប់បុរេវត្ថុសាស្ត្រនៃសង្គមគ្រប់គ្រងរយៈពេលតំណាង
នោះគឺជាការបញ្ចប់នៃសង្គមគ្រប់គ្រងរយៈពេលតំណាង
ដដែលបានចូលរួមក្នុងសង្គមគ្រប់គ្រងលើកទីពីរ។
អត្ថបទនេះកំណត់សម្គាល់អំពីសម្រាប់មិននឹង មិនមែនជាមួយបានបញ្ចប់នៅឆ្នាំ 1989
ក្នុងការបំពេញតាមខ្លឹមសារ និងខ្លឹមសារស៊ែប; សម្រាប់មិននឹង
គឺសង្គមគ្រប់គ្រងបុរេវត្ថុសាស្ត្រនៃ តំណាងឲ្យខ្លឹមសារ និងដប់ពីរ;
ហើយសង្គមគ្រប់គ្រងរយៈពេលតំណាងទីបី
ដដែលតំណាងឲ្យជ័យជម្នះចុងក្រោយរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក
គួរឲ្យមានតំណាងនៅក្នុងខ្លឹមសារបីដល់ដប់បុរេវត្ថុសាស្ត្រ។

អ្វីដែលគួរឲ្យមានស្គាល់អំពីសម័យកាលទាំងបួននេះ ដដែលគួរឲ្យមានតំណាងចាប់ពីខ្លឹមសារ ដល់ខ្លឹមសារ
គឺថា សម័យកាលពីរចុងក្រោយ ដដែលតំណាងឲ្យសង្គមគ្រប់គ្រងបុរេវត្ថុសាស្ត្រនៃ ដល់ពូជនិង
ហើយបន្តទៅមកការសងសឹករបស់សហរដ្ឋអាមេរិក
ក្រីក្រឡើងនៃក្នុងពេលនៃការបោះឆ្នោត ខ្លឹមសារ ខ្លឹមសារ
កំណត់អត្តសញ្ញាណចុងបំផុតនៃអត្ថបទក្នុងសហរដ្ឋអាមេរិក
ដដែលនឹងមកដល់ក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ។ ខ្លឹមសារ ដល់ខ្លឹមសារ តំណាងឲ្យបុរេវត្ថុសាស្ត្រពីឆ្នាំ 538
រហូតដល់ទាំងពេលវេលានៃបញ្ចប់នៅឆ្នាំ 1798
ហើយបន្តទៅដល់ពេលវេលានៃបញ្ចប់នៅឆ្នាំ 1989 ដដែល។ ដូច្នេះ
សម្រាប់មិននឹងពីរនៃសង្គមបុរេវត្ថុសាស្ត្រចុងក្រោយ ដដែលគួរឲ្យមានតំណាងនៅក្នុងខ្លឹមសារ ដល់ខ្លឹមសារ
ដល់ខ្លឹមសារ គួរឲ្យមានបំពេញនៅក្នុងសម័យកាលដដែលអសេគោល ជំពូក ១២ កំណត់ថា

ឥទ្ធិពលនៃនីមិត្តទាំងអស់គ្នាបានបំពេញ។

នីមិត្តទាំងនោះ គួរឲ្យមានបង្ហាញដល់អសេគោលជា «កងនរោក្ខន្ធកង» ដល់អ្នកស៊ីវិល កំណត់សម្គាល់ថាជា «ការប្រសព្វរបស់ដ៏សុមុតសុមាញនៃព្រឹត្តិការណ៍មនុស្ស»។ បុរេត្ថិសាស្ត្រនៃសង្គ្រាមនរោក្ខន្ធកងនៃ ជ័យជម្នះរបស់ពូទីន ហើយបន្ទាប់មកការវិនាសរបស់គាត់ បន្តដោយជ័យជម្នះរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក គឺជាការបើកសម្តែងដ៏សុមុតសុមាញបំផុតមួយនៃ «បន្ទាត់លើបន្ទាត់» នរោក្ខន្ធកងព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះ។

ដោយអធិបូហយលើ «កងនរោក្ខន្ធកង» របស់អសេគោល អ្នកស៊ីវិល White មានបុរសសន្តិចរិត នរោត្តមនៃអសេគោលបានយឺតយ៉ាវកងទាំងនោះជាលើកដំបូង ហាក់ដូចជាការច្របូកច្របល់ ប៉ុន្តែច្បែកក្រហម អសេគោលបានយល់យឺតយ៉ាវសណ្តាប់ធ្នាប់ដ៏ល្អឥតខ្ចោះនរោក្ខន្ធកងទាំងនោះ ដល់ជាបុរសនេះ «ការប្រសព្វរវាងដ៏សុមុតសុមាញនៃព្រឹត្តិការណ៍មនុស្សសលោះ»។ ដើម្បីបង្កើនបុរេត្ថិសាស្ត្រនៃគ្រួសារនរោក្ខន្ធកងខ្លីបំផុតដល់ខ្លីបំផុតបំផុតបានត្រឹមត្រូវ ទំនាក់ទំនងរវាងព្រះវិហារកាតូលិក និងអាណុលីម៉ង់ណាស៊ី គួរតែបានយល់ដឹងពីព្រោះមេដឹកនាំណាស៊ីនរោក្ខន្ធកង គឺជាតំណាងឬក៏សម្រាប់ទំនាក់ទំនងនោះ។

វាក៏ជាការចាំបាច់ផងដែរ ក្នុងការយល់អំពីតួនាទីនៃការបង្ហាញខ្លួនរបស់អ្នកដទៃលើគេហទំព័រ ព្រហ្មចារីម៉ារី នរោក្ខន្ធកងហ្គាវីម៉ា បុរសស្រីយុវត្តាល នរោត្តម 1918 រួមទាំងអាថ៌កំបាំងទាំងបី ដល់អ្នកដទៃលើគេហទំព័រ ព្រហ្មចារីម៉ារី បានទុកឲ្យកុមារទាំងបីនាក់នរោក្ខន្ធកងបុរេត្ថិសាស្ត្រនោះ។ មូលដ្ឋាននៃសារទាំងបីនោះ ដល់ពិពណ៌នាអំពីការតស៊ូរវាងព្រះវិហារកាតូលិក និងរុស្ស៊ីដល់មិនជឿលើព្រះ ព្រមទាំងសង្គ្រាមលោះលើកទីពីរ គឺជាផ្នែកមួយនៃសារហ្គាវីម៉ា ដល់គ្រួសារនរោក្ខន្ធកងសង្គ្រាមនរោក្ខន្ធកង។

បដិវត្តន៍ហ្គាវីម៉ា និងទំនាក់ទំនងខាងព្យាករណ៍របស់វាជាមួយសាសនាចក្រកាតូលិក ហើយនរោក្ខន្ធកងជាមួយនឹង Napoleon Bonaparte ដល់តំណាងឲ្យ Putin ក៏ជាមួយក្នុងចំណោម «កង» ទាំងឡាយដល់គ្រួសារនរោក្ខន្ធកងសង្គ្រាមនរោក្ខន្ធកងបុរេត្ថិសាស្ត្រនៃផងដែរ។ ទំនាក់ទំនងខាងព្យាករណ៍របស់បដិវត្តន៍ហ្គាវីម៉ាជាមួយសហរដ្ឋអាមេរិក ក៏គួរឲ្យមានតំណាងនរោក្ខន្ធកងបុរេត្ថិសាស្ត្រដែរ ពីព្រោះដូចជា Putin គួរឲ្យមានតំណាងដោយ Napoleon ខណៈដល់បុរសហ្គាវីម៉ាកំពុងដួលចុះ អតីតតារាសម្តែង Ronald Reagan ក្នុងនាមជាបុរសខ្មែរក្រហមសាសនាកាតូលិកក្នុងសមរភូមិឆ្នាំ 1989 ក៏ជាគំរូតំណាងឲ្យអតីតតារាសម្តែង Zelensky ខណៈដល់បុរសស៊ីវិលកំពុងដួលចុះផងដែរ។ នរោក្ខន្ធកងទាំងឡាយដល់បុរសព្រះ និងភ្នាក់ងារនរោក្ខន្ធកងទាំងនេះ ចំបើងចុងក្រោយសម្រាប់អ្នកនយោបាយគណបក្សសហរដ្ឋអាមេរិក ដល់បាន និងកំពុងគាំទ្រ Zelensky និងគួរឲ្យមានបើកបង្ហាញដោយ Putin នរោត្តមនៃគាត់មានជ័យជម្នះ។

យើងនឹងបន្តការសិក្សាស្រាវជ្រាវនរោក្ខន្ធកងអត្ថបទបន្ទាប់។

«នរោត្តមនៃទទួលខេហេរ អសេគោលបានយឺតយ៉ាវកង ហាក់ដូចជាកំពុងមកពីទិសខាងជើង "មានពពកធំមួយ

ប៉ុន្តែតែងតែមានផលរំលោភទៅលើសមស្ថានភាពសង្គមខ្មែរ។ សក្តានុពលស្ម័គ្រ ដល់ការងារនេះ
នឹងដឹកនាំដោយព្រះហស្តគន្លឹះនៃការងារសហប្រតិបត្តិការ កំពុងជំរុញកងទ័ពនេះ
នៃខាងលើពួកវា នៃលើបល្ល័ង្កកតុប្បងកណ្តាល
គឺជាព្រះអង្គគង់អស់កល្បជានិច្ច; ហើយនៃជំនួញបល្ល័ង្កក មានឥន្ទធន
ដល់ជានិមិត្តសញ្ញានៃព្រះមត្តេតាករណ៍។»

«ដូចជាចលនាដ៏សមុគ្គសមាញួនកែងទាំងនោះសុចិត្តក្រោមការដឹកនាំរបស់ព្រះហស្តគង្គាលើ
នោះក្រោមសុលាបនខែប្រើម ដូចនេះដែរ
ដំណើរដ៏សមុគ្គសមាញួនព្រឹត្តិការណ៍មនុស្សសក៌សុចិត្តក្រោមការគ្រប់គ្រងដ៏ទេវភាព។
កណ្តាលការប្រកួតប្រជែង និងចលាចលនបែណ្ឌជាតិទាំងឡាយ ព្រះអង្គគង្គាលើគងនោះ
លើខែប្រើមនោះតែទ្រង់ដឹកនាំកិច្ចការទាំងឡាយនៃនៃដឹងដលៃ។»

«បុរេគុតិសាស្ត្ររបស់បុរាណជាតិនានា ដែលមានកាន់កាប់ពលរដ្ឋ
និងទឹកដីនៃដីដែលមានកំណត់ឲ្យរបស់ខ្លួន ជាបន្តបន្ទាប់គ្នា
ដោយជ្រើសរើសសាស្ត្រនិងយោធន៍ដ៏ល្អបំផុតនៃបុរាណគុតិ
ដែលពួកគេផ្ទេរទៅមិនមានដឹងន័យរបស់វា នោះ កំពុងនិយាយមកកាន់យើង។
ចំពោះគ្រប់បុរាណជាតិ និងចំពោះមនុស្សសត្វរូបនៃសម័យបច្ចុប្បន្ននេះ
ពួកគេមានកំណត់ទឹកដីនៃមួយនៃក្រុមនៃការដ៏ធំរបស់ខ្លួន។ សព្វថ្ងៃនេះ មនុស្ស និង
បុរាណជាតិនានាកំពុងត្រូវបានរាស់រវើកដោយខ្លួនឯងនៃក្រុមពួកហេស្ត្ររបស់ពួកអង្គ
គឺដែលមិនដែលជ្រើសរើសឡើយ។ មនុស្សទាំងអស់
កំពុងសម្រេចរាសនារបស់ខ្លួនដោយជម្រើសរបស់ខ្លួនឯង
ហើយពួកគេកំពុងគ្រប់គ្រងលើអ្វីៗទាំងអស់ ដើម្បីសម្រេចបំណងពួកហ្មឺនយរបស់ខ្លួន។»

«ប្រវត្តិសាស្ត្ររដ្ឋបាលព្រះបាទជ័យវរ្ម័ន គឺ “I AM”
 បានកំណត់ទុកក្នុងព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអង្គ
 ដោយគ្រប់គ្រងមួយទៅក៏មួយក្នុងខុសស្រងាកនៃនាយ
 ចាប់ពីអស់កល្បជានិច្ចក្នុងអតីតកាល រហូតដល់អស់កល្បជានិច្ចក្នុងអនាគត
 ប្រហែលជា សព្វថ្ងៃនេះ យើងសូមចំណែក ក្នុងដំណើរនៃយុគសម័យទាំងឡាយ
 ហើយអ្វីដែលអាចរំពឹងទុកបាននៃក្នុងពេលខាងមុខ។
 អ្វីៗទាំងអស់នៃទំនាយបានទាយទុកថានឹងកើតឡើង
 រហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ បានគួររកគុណនៃទំព័រនៃប្រវត្តិសាស្ត្រ
 ហើយយើងអាចមានសេចក្តីប្រាកដថា អ្វីៗទាំងអស់នៃនៃត្រូវមកដល់
 នឹងត្រូវបានបំពេញសម្រេចតាមលំដាប់របស់វា»។ Education, 178.